

Kedves Diákok! Kedves Kollégáim!

1987. március 13-án a szokásosnál is többen gyűltek össze az akkor Ipari Szakközépiskolának nevezett intézményünk iskolanapjára. Eljöttek a megyei, városi társadalmi és politikai szervezetek képviselői, a helyi társintézmények, az iskolát patronáló vállalatok vezetői, Budapestről a szakképzést irányító szervezetek képviselői.

E napon ünnepélyes keretek között vette fel intézményünk Liska József műegyetemi professzor nevét. A kollégium zsúfolásig megtelt nagytermében Bakki Árpádné igazgatónő idézte fel az intézmény történetét, különös tekintettel szakközépiskolai képzés eredményeire, a névadás folyamatára.

Utána dr. Retter Gyula a Budapesti Műszaki Egyetem villamos mérnöki karának professzora, a Villamosgépek Tanszék vezetője, Liska József egykori tanítványa, kollégája méltatta a névadó érdemeit. Elsősorban nem életrajzát követve, hanem személyiségéből adódó kiváló tulajdonságait emelte ki inkább.

Életének íve valóságos műalkotás, nagyszerű remekmű. Munkásságának szerkezete tökéletesen megkonstruált beszédhez, vagy olyan három tételes zeneműhöz hasonlatos, amelynek vissza-visszatérő főtétele a munka.

Ennek az életműnek, ennek a nagyszerű beszédnek a bevezetése a tanulás, kifejezése az ipari, tudományos életmű. Betetőzése, gazdag életének összefoglalása, koronája az oktatás volt. Kiemelkedő, nagyszerű személyiségében az oktató volt a leglenyűgözőbb. A pedagógiai rendet, a sok évtizedes ipari gyakorlat alapozza, támasztja alá és hatja át.

Liska professzor a műszaki prózában a rövidség utolérhetetlen, egyedülálló mestere. Néhány mondattal képes volt bonyolult kérdéseket megvilágítani. A rövidségre való törekvés szinte hitvallásává vált. Mindig az vallotta, hogy a túl terjedelmes könyv nem alkalmas a tanulásra. Szerinte az igazi, pedagógiai művészet: röviden, tömören, de mégis világosan alkotni, írni, sokat adni. Rövidebben és világosabban magyarázni valamit, minden eddiginél. A rövid könyv az olvasó, a tanuló idejét menti, és ugyanakkor önálló gondolkodásra is ösztönzi.

„Milyen tanulságot hagy ránk nagyszerű tanítónk, hősi példaképünk Liska professzor? Talán ezt: Az ember legnagyobb kincse és öröme a tudás, a megismerés és a boldogság titka az örömmel és becsülettel végzett munka. Ennek feltételei a szerénység, a jellem és az embertársaink iránti tisztelet.

De mindenekelőtt, a tudás. A tudás, amelynek öröme nemcsak a társadalmat viszi előre, de az egyént is kiegyensúlyozottá, derűssé, ilyen módon közszeretetté és boldog emberré, boldog „homo ludensé”, munkájával örök gyermekként boldogan játszó nemes emberré teszi.”

Retter professzor beszéde után a résztvevők átvonultak az iskola első emeleti zsibongójába. Itt Dr. Molnár L. László, a Hűtőgépgyár főosztályvezetője, Liska professzor egykori tanítványa méltatta névadónk érdemeit. Beszéde után leplezte le Liska József bronzból készült domborművét, Sisa József iparművész alkotását. Az emlékműnél a koszorút helyezték el a Budapesti Műszaki Egyetem, a család, a város és az iskola képviselői.

Az ünnepség után a résztvevők egy kiállítás keretében megtekintették Liska József hagyatékát: könyveit, kitüntetéseit, okleveleit, saját aláírásával hitelesített életrajzát,

publikációinak kézírásával kiegészített jegyzékét, korabeli újságokat, fotókat. Ezek a relikviák mind iskolánk birtokába kerültek.

Felvetődhet a kérdés többekben: miért Ő lett a névadónk? Talán azért, mert mérnökként, tudósként és tanárként is maradandót alkotott és mindezt a villamos gépek területén.

1948-ban megjelent a „Villamos gépek” c. ötkötetes tankönyvsorozat első része a „Transzformátorok”, majd sorban a többi: az „Egyenáramú gépek”, a „Szinkrongépek” és negyedikként az „Aszinkron gépek” 1959-ben. Közben pedig szerkesztőként 1954-ben a „Villamos gépek szerkezettana” című könyve jelent meg. Ez a sorozat talán a világon is egyedülálló a maga nemében, az pedig mindenképpen, hogy a könyvek műszaki területen sohasem látott számú kiadást értek meg. A négy könyv az erősáramú képzés bevezetése óta mindig segítségül szolgált a villamos gépeket oktató pedagógusok számára. Az iskolánkban is, még ma is.

A folyamatos alkotó, fejlesztő, oktató munka fáradhatatlan hőse, mérnök nemzedékek kiváló oktatója és nevelője életének 84. évében, 1967. március 14-én (ma 50 éve) hunyt el. A magyar tudományos élet, a magyar erősáramú elektrotechnika és ipar, a felsőoktatás és a Műegyetem, a sok ezer tanítvány és munkatárs hálával és tiszteltettel emlékezik Liska professzor eredményekben és sikereiben gazdag életére.

Mit üzen a ma diákjainak Liska professzor emléke? Ezt legjobban Dr. Retter Gyula fogalmazta meg a névadó ünnepségen:

„Azt kérem Önöktől e napon, hogy kedvenc popénekesek, rajongott futballisták, imádott filmszínészek mellé helyezték ugyanilyen lelkesedéssel szobáik falára – a valóságban vagy képzeletben -, a tudomány, a technika nagyjait, elsősorban azok kiváló magyar hőseit, közöttük díszhelyre iskolájuk névadóját, Liska professzort.

Reá emlékezve igyekezzenek szakmájukat szerető, tudásukban örömeiket lelő, ily módon kiegyensúlyozott egyéniségükkel otthoni és munkahelyi környezetüket is derűssé varázsoló, kötelességtudó, szavukat tartó, igaz emberekké válni.

Így válhatnak szakmájuk hőseit, mintaképeit figyelve, vigyázva előbb szakterületük mindennapjainak kis hőseivé, majd talán később beléphetnek a tudomány nagyobb, vagy igazán nagy magyarjai közé.

Önök, úgy gondolom, Liska professzor emlékét legjobban tanulással, kötelességtudással – kifelé szerénységgel, befelé magas követelményekkel - tisztelhetik és őrizhetik meg szívükben, most itt az iskolában, majd odakinn szakmai pályájuk során.”

Tisztelt Emlékezők!

A névadó életművének ismertetése nehéz feladat lenne, ezért készítettük el a mellékelt tablót, amelyen próbáltuk visszaadni a professzor úr gazdag életpályáját. Bármikor megtekinthető, akárcsak a kollégiumi Liska-szobában elhelyezett tárgyi emlékei.

Köszönöm a figyelmet!!